1852. **N°. 48**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 21 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 20 April.

Donderdag avond jl. hield de Leydsche Rederijkerskamer Vondel, in October des vorigen jaars te dezer stede opgerigt, hare eerste Openbare Vergadering in het gebouw der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, alhier. De Voorzitter Dr. H. R. de Breuk opende de vergadering met eene korte toespraak, waarin hij de aanleiding tot het oprigten dier Rederijkerskamer vermeldde. Hierop werden door onderscheidene Leden de navolgende Dichtstukken voorgedragen: 1°. Het Pleegkind van Bogaers, door den Heer Haremaker. 2°. Eduard III voor Calais, van de Bull, door den Heer Koppeschaar. 3°. Fragment uit Johannes en Theagenes, van ter Haar, door den Heer Wertz. 4°. Teunis Rawhart, van Bogaers, door den Heer van der Hoek. Voorts na eene korte pauze: 1°. Fragment uit Joan Wouters, van Schimmel, door de Heeren Stoffels en van der Hoek. 2°. Fragment uit Eduard van Gelder, van van Lennep, door den Heer Burgersdijk. 3°. Aan den jongen Graaf van Parijs, van ter Haar, door den Heer van der Post. 4°. Het sterfbed in de Hut, van van Lennep, door den Heer Rouwenhorst Mulder; — terwijl de Voorzitter de werkzaamheden besloot met het voordragen van een treffend dichtstukje, door hemzelven vervaardigd, en getiteld: *Bidden.*

Verdiende reeds de keuze der dichtstukken grooten lof, niet minder de voordragt, die van zorgvuldige oefening getuigde, en meestal kracht met diep gevoel en bevalligheid vereenigde. Met uitstekend genoegen werd die vergadering door eene kleine, maar uitgelezene, vrouwenschaar, door begunstigende leden, en door enkele gasten, wien de toegang vergund was, bijgewoond. Geen hunner, die niet een hoogstaangenamen avond zal hebben doorgebragt, en aan de werkende leden niet gaarne de eer zal toekennen, dat zij zich voortreffelijk van hunne taak hebben gekweten.

Wij achten de oprigting dier Rederijkerskamer een verblijdend verschijnsel, en zouden het toejuichen indien velen zich aan haar aansloten. Daar zijn toch zoo velen in deze stad, jongelieden en meer gevorderden van jaren, wier maatschappelijke bezigheden soms zoo weinig geschikt zijn om den geest te voeden, en die het zich zeker niet zouden beklagen, zoo zij, misschien in plaats van minder edele genoegens, ontspanning zochten in letterkundige oefeningen, die het verstand ontwikkelen, den smaak beschaven, het hart veredelen.

Der Leydsche Rederijkerskamer zij toegewenscht dat zij op het ingeslagen spoor volharde, en eene toekomst van telkens hooger bloei te gemoet ga. (*Ingez.*)

— Men verneemt dat Jhr. M. Salvador, Lid van den Gemeente Raad van Haarlem, die aldaar sinds geruimen tijd Openbare Geschied- en Staatkundige Voordragten met succes gehouden heeft, en daarmede thans ook in Amsterdam en in 's Hage heeft aangevangen, voornemens is binnen kort almede binnen deze stad eene of meer Openbare Voordragten te houden, waarvan de opbrengst, na aftrek der kosten, geheel ten voordeele der Algemeene Armen alhier strekken zal.

— Z. M. heeft aan den Heer W. C. van der Waeijen Pieterszen vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidings-teekenen van het Ridderkruis der Christus-orde, hem door de Koningin van Portugal geschonken. De *Zeeuwsche Courant* deelt dienaangaande mede: dat hij van geboorte een Zeeuw, in 1845 naar Portugal vertrokken was, belast met de uitvoering eener kapitale herstelling aan het drooge dok te Lissabon, met de daartoe gevorderde afdamming nabij den mond van den Taag, het uithalen der oude en het aanbrengen van nieuwe deuren, alsmede het daarstellen van eene geheele nieuwe machine voor het drooghouden van dat dok. Dit veel omvattende en door plaatselijke aangelegenheden zeer bemoeijelijkte werk was reeds vroeger vruchteloos door verscheidene vreemde Ingenieurs ondernomen, doch telkens moeten gestaakt worden. Onder zulke ontmoedigende omstandigheden is echter het werk door onzen kundigen landgenoot moedig ondernomen, en, na een ingespannen arbeid van 6 jaren, waarbij hij gedurig met onvoorziene tegenspoeden te kampen had, is hij er in geslaagd, om het in de beste orde te voltooijen. — De Portugesche Regering heeft hem te dier zake de genoemde ridder-orde, als eene hulde aan zijne verdiensten, geschonken.

— De levering van palen en scheren voor de telegraphische gemeenschap van Breda tot Rotterdam, is aangenomen voor *f* 3649.

's GRAVENHAGE, 20 April.

Z. M. heeft heden eervol ontslagen als Burgemeesters te Edam en Purmerende de Heeren J. Donker Hz. en S. de Vries, en in hunne plaats benoemd, de Heeren G. J. Versteegh en Mr. P. M. Nolthenius.

— Den 15den dezer heeft de Koning in een afscheids-gehoor ontvangen, Jhr. von Schmidt auf Altenstadt, nieuw benoemd Gouverneur van Suriname, die eerlang derwaarts vertrekken zal.

— Men verzekert, dat H. M. de voormalige Koningin van Spanje, Maria Christina, in den loop van den zomer eene reis naar Nederland zal doen, en dat zij door haar echtgenoot, den Hertog de Riancarès, zal worden vergezeld.

— Men verzekert, dat door H. M. de Koningin van Spanje aan onze Regering het aanzoek zou zijn gedaan, dat 12 Spaansche artillerie-officieren bij het wapen der artillerie in Nederland zouden mogen worden ingedeeld, ten einde zich in dit Rijk verder in dat wapen te kunnen oefenen. Eenigen tijd geleden hebben Spaansche officieren verschillende landen doorreisd, om den staat van dat wapen der artillerie na te gaan. Het is, ten gevolge van dat onderzoek, dat het oog op Nederland gevestigd is, om aan het opgevat voornemen gevolg te geven. Uit dien hoofde is het verzoek aan Nederland gedaan. Het zou naar men verzekert, ingewilligd zijn. Eerlang zouden de aangewezen Spaansche officieren alhier aankomen.

— Men verneemt, dat de Chinesche familie, die zoowel te Brussel als te Antwerpen in zoo hooge mate de aandacht tot zich getrokken heeft, eerlang deze residentie zal bezoeken. Uit Antwerpen berigt men, dat de oudste der twee Dames, den 18den is overleden. In hare laatste oogenblikken hielden haar man en de andere vrouwen zich bezig met talrijke plegtigheden door hunne godsdienst voorgeschreven.

— De Ministers van Koloniën en Marine zullen Woensdag en Vrijdag geen gehoor verleenen.

— Bij de Tweede Kamer is thans ingekomen het ontwerp van wet, tot regeling van het regtsgebied en aanwijzing der zetels van de regts-collegien enz. in verband met het aanhangig wets-ontwerp op de zamenstelling der regterlijke magt. De provinciale Geregtshoven vallen weg, vier Geregtshoven worden opgerigt, voor hooger beroep, zoowel in burgerlijke als in strafzaken; de beoordeeling in eersten aanleg van criminele strafzaken zal aan de Arr.-Regtbanken overgaan, die tevens met de regtspraak in corr. zaken en burgerlijke gedingen in eersten aanleg belast blijven; en eindelijk zal aan de Kantongeregten eene meer uitgebreide regtsmagt in burgerlijke en strafzaken toegekend worden. Voor dit stelsel wordt het Land in vier deelen gesplitst. Het regtsgebied der vier Geregtshoven is verdeeld in Arrondissementen en deze bevatten de noodige kantongeregten. De Hooge Raad blijft op den tegenwoordigen voet; waardoor het van omstandigheden afhankelijk blijft, of het maximum al dan niet zal behooren te worden aangevuld, en zal te 's Hage gevestigd blijven. De aanwijzing van het regtsgebied voor ieder der 4 op te rigten Hoven acht de Regering eene zaak van uiterst moeijelijken aard. Naar haar inzien kon, in verband met het denkbeeld van het hooger beroep in strafzaken, het getal dier Hoven van appel bezwaarlijk op minder dan op 4 gesteld worden, vooral met het oog op het bestaande voornemen om ook bij latere regeling van het militair regtswezen, het hooger beroep van de uitspraken in eersten aanleg aan deze Hoven op te dragen.

De volgende indeeling voor die vier Hoven scheen de aannemelijkste: Noordbrabant, Zeeland en Limburg het gebied van het Hof des Zuider-kwartiers, zetel 's Bosch; Gelderland, Utrecht en Overijssel, dat des Ooster-kwartiers, zetel Arnhem; Zuid- en Noordholland, dat des Westerkwartiers, zetel 's Gravenhage; en Friesland, Groningen en Drenthe, dat des Noorder-kwartiers, zetel Leeuwarden. Wat de Regtbanken aangaat, heeft de Regering voorgesteld de Regtbanken te Eindhoven, Tiel, Brielle, Hoorn, Sneek en Appingadam, als de minste bezwaren aanbiedende, op te heffen. Zij stelt wijders voor de Regtbank van Goes naar Sas van Gent over te brengen. Ten opzigte der Kantongeregten stelt zij voor de opheffing van 6, waarvan het voortdurend bestaan, na gedaan onderzoek, door het algemeen belang, niet scheen gevorderd te worden.

Aan het slot der uitgebreide Memorie van Toelichting is gevoegd een staat van vergelijking tusschen de bezoldigingen, die nu, bij volkomen voltalligheid van alle collegiën, worden voldaan, en de sommen volgens dit plan te voldoen. Daaruit zal men bespeuren, dat, niettegenstaande de som tot betaling der kantongeregten door het wegvallen der laatste klasse en de toevoeging van bezoldigde ambtenaren van het Openb. Ministerie, met *f* 60,300 boven de vroeger daartoe gevorderde som verhoogd is, desniettemin op het geheel bedrag bespaard wordt *f* 194,850. Voorts zullen daarbij vervallen: 1°. De kleine onkosten van 7 Prov. Geregtshoven *f* 10,700; 2°. De som voor

schrijfloonen aan 7 Procureurs-Gen. toegelegd *f* 3,000; 3°. De kleine onkosten van 6 Arrond. Regtbanken *f* 4,200; 4°. De jaarwedden der bezoldigde deurwaarders, voor het geheel bedragende de som van *f* 10,800, die men echter om de vraag omtrent het behoud van soortgelijke ambtenaren bij de geregtshoven niet vooruit te loopen, hier alleen voor 7 Prov. Geregtshoven uittrekt met *f* 6,750; en alzoo te zamen *f* 219,500.

Daarenboven zal bezuinigd worden: 1°. Op de vermindering der kosten van onderhoud van gebouwen, mitsgaders van aankoop of herstel van het mobilair der regterlijke collegiën; 2°. Op de te verwachten vermindering in de uitgaven der justitie-kosten, deels doordien de getuigen zich in den regel op minder verwijderden afstand zullen behoeven te verplaatsen, deels doordien het vervoer van beschuldigden minder zal gevorderd worden; en 3°. Op de bezuinigingen, die door eene nieuwe inrigting van het militair regtswezen, met welker voorbereiding men zich, in verband met het voorgestelde plan van organisatie, onledig houdt, zullen kunnen worden verkregen.

ROTTERDAM, 18 April.

In de zitting van den Gemeenteraad dezer stad van den 15den dezer is, onder anderen, besloten, over te gaan tot de verbreeding van de aldaar aanwezige kade, bekend en beroemd onder den naam van de *Boompjes*, en wel tot aan het aldaar thans bestaande paalwerk, alwaar dan een muur of kade van bazalt-steen zal worden aangelegd. Naar men verneemt zou men de rij boomen laten, zooals die thans is, en den grond aan de buitenzijde geheel ter beschikking stellen van den handel en scheepvaart, ten einde de straat aan de binnenzijde geheel vrij te kunnen houden.

AMSTERDAM, 19 April.

Z. M. is gisteren avond hier per laatsten spoortrein van 's Gravenhage aangekomen, door den Burgemeester en andere autoriteiten aan het station ontvangen, van daar naar de Nieuwe Stadsherberg gereden, en heeft zich om 11½ ure aan boord begeven van de stoomboot de stad Harlingen, welke te 1½ ure naar zee stoomde, om te 8 ure te Harlingen aan te komen.

UTRECHT, 17 April.

Gisteren morgen terwijl de eerste spoortrein van Amsterdam alhier aankwam, geraakte de trein bij het station in het verkeerde spoor; in dit spoor stond juist een locomotief met eenige houtwagens, waartegen de trein eenen geweldigen schok gaf en twee wagens totaal verbrijzelde; eene kleine niet noemenswaardige schade is aan de locomotief toegebragt; overigens zijn geene ongelukken te betreuren. De oorzaak hiervan is onachtzaamheid van den wachter, die het spoor niet overgehaald had.

— Het zilver, waarvan aan de munt alhier in 1851 3,629,478 rijksdaalders en 56,338 guldens voor particulieren werden geslagen, heeft voor het grootste gedeelte bestaan uit fijne baren, die door de finering voortgebragt, den oorsprong van het zilver, waarvan zij afstammen, niet verraden. Behalve dat fijne zilver zijn voorts vermunt 1142.7 Ned. ponden Noord-Amerikaansche halve dollars, 4298.4 Ned. ponden Oostenrijksche muntstukken, derde florijnen, bekend onder den naam van Zwanzigers, 142.5 Ned. ponden conventionsthalers en 1084.6 Ned. ponden roebels.

ARNHEM, 18 April.

De Regering dezer stad heeft om aan de Rijn-scheepvaart geschikte aanlegplaatsen te bezorgen, tot het daarstellen eener kade van bazalt-steen, ter lengte van 200 ellen, tegenover de St. Eusebiuspoort, besloten, waarvoor den 10den dezer bij openbare aanbesteding is ingeschreven voor de som van *f* 19,975.

De Raad heeft echter besloten, het werk niet te gunnen maar voor eigene rekening te laten maken.

LEEUWARDEN, 18 April.

De uitreiking van het vaandel aan de eerewacht, door een 50-tal dames deze aangeboden, had heden alhier op eene plegtige wijze voor het stadhuis plaats.

— Heden is de Commissaris des Konings met den dienstdoenden Kamerheer en provincialen Commandant of diens plaatsvervanger, naar Harlingen vertrokken, om Z. M. den Koning te kunnen ontvangen.

— De aanvraag om plaatsen in den schouwburg voor morgen avond is zoo groot, dat de directie zeer velen moest afwijzen. De prijzen der plaatsen zijn slechts weinig verhoogd. Na het op te voeren stuk, *de Bataille van Vrouwen*, zal er eene hulde aan Z. M. worden uitgesproken, vervaardigd door den Heer Mr. van der Aa.

— Woensdag e. k. zal Z. M. een collation worden aangeboden op het buitenverblijf Oostenburg, van Jhr. T. van Andringa de Kempenaer.

— Ter vervanging van den Heer Mr. A. Ypey als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn in het hoofd-kiesdistrict alhier 413 stemmen uitgebragt op den Heer Mr. J. Bieruma Oosting, Burgemeester van Weststellingwerf, te Wolvega, en 409 op Mr. S. A. Verwey, lid van de Prov. Staten en van den Gemeenteraad te Sneek, zoodat tusschen die beiden zal moeten herstemd worden. Het getal uitgebragte stemmen beliep 1013.

— Uit Harlingen wordt geschreven, dat het met den scheepsbouw daar zeer naar wensch ging. Op de werf van de Heeren D. en L. Alta stonden 3 groote schepen op stapel. De vergrooting van de buitenhaven was zoo goed als voltooid; zij zou binnen kort kunnen gebruikt worden.

TILBURG, 17 April.

Gisteren zijn de laatste vaste goederen, toebehoorende aan de erfgenamen van wijlen Z. M. Willem II, voor *f* 4000 verkocht. De verkoop van al de roerende en onroerende goederen heeft *f* 142,000 opgebragt. Nog zouden, naar men verhaalt, het oude en het nieuwe paleis en de nabij gelegen huizen binnen kort verkocht worden. Men koesterde de hoop dat op de plaats van het oude paleis een standbeeld ter nagedachtenis van Z. M. Willem II zou worden opgerigt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 18 April.

Op last der Regering is het gebouw der Tentoonstelling nu voor goed gesloten geworden, zoodat niemand er meer wordt binnengelaten.

— Gisteren hebben de schepen Assistence en Resolute, onder het luid vaarwel der langs den oever geschaarde menigte, hunnen togt aangevangen ter opsporing van Sir J. Franklin. Deze is de derde en naar men denkt, de laatste expeditie, welke de Regering uitzendt.

— De invoer van Italiaansche zijde neemt hier gaanden weg af, terwijl die uit Canton steeds toeneemt.

— De ontvangsten der Britsche kolonien bedragen na aftrek van 103,515 £ voor de kosten van inning, eene som van 1,717,495. waarvan bijna de helft door de heffing van inkomende regten verkregen is. De uitgaven daarentegen beloopen te zamen 1,730,307 £, dat is 12,812 £ meer dan de gezamenlijke inkomsten. Onder deze uitgaven zijn de sommen nog niet begrepen, welke het moederland wegens die kolonien voor het krijgswezen moet besteden, terwijl de militaire uitgaven dier kolonien bijna geheel ten laste der rijks-schatkist komen.

— De draad van 118 mijlen lang is thans door de electrisch-telegraphische Maatschappij dezer hoofdstad, tusschen deze stad en Bristol voltooid, zoodat thans de gemeenschap is tot stand gebragt tusschen al de voornaamste handelsplaatsen in Engeland en Schotland.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 April.

De President heeft heden onder eenen aanhoudenden regen een gedeelte der troepen in oogenschouw genomen. De kreten: leve de President, leve Napoleon! werden gedurig aangeheven.

— Alhier is overleden Prins Paul van Wurtenberg, broeder des Konings van Wurtemberg. Wij laten hier, omtrent zijn leven en afsterven eenige bijzonderheden volgen:

Hij was geboren in 1785, en in eersten echt gehuwd met Prinses Charlotta, dochter van wijlen den Hertog Frederik van Saksen Altenburg, behoorende tot de Hervormde kerk. Uit dit huwelijk zijn geboren de Prinsen Frederik en August, de Prinsessen Helena en Pauline, beide reeds weduwen.

Later hertrouwde hij, in morganatisch huwelijk, met eene Katholieke, Lady Southingham, bij welke hij eene dochter had.

Aan zijn sterfbed stonden zijn kleinzoon de Hertog van Nassau, zijn schoonbroeder de gewezen Koning van Westphalen, zijn neef Lodewijk Napoleon, zijne nicht Prinses Mathilde, de Gezanten van Rusland en Wurtemberg en de Heer Berryer.

Onverwacht kwam de Pauselijke Nuntius in plegtgewaad binnen, en verklaarde de bovengenoemde dochter des Prinsen, dat de stervende reeds voor 14 dagen zijn Protestansch geloof had afgezworen, en weldra verscheen de geestelijke, de Ravignac, die hem, nadat de Hertog van Nassau, die verklaarde dat de stervende niet meer in 't vol bezit zijner geestvermogens was, en nog eenige Heeren 't vertrek hadden verlaten, de kerkgeregten toediende.

Schoon die overgang door sommige bladen bepaald wordt medegedeeld, zijn er andere die het tegenspreken, en zou zelfs, volgens de *N. R. C.* van Maandag den 19den dezer, van wege het Gezantschap des Konings van Wurtemberg eene uitnoodiging zijn gedaan om te melden dat al deze bijzonderheden nopens den overgang en den dood van dien Prins, geheel met de waarheid strijden, terwijl echter genoemd blad in zijn volgend nommer van Dingsdag 20 dezer zonder op de vorige verklaring terug te komen, omtrent den overgang en het afsterven des Vorsten, nog eenige bovengemelde bijzonderheden mededeelt.

Welligt zal 't zeer moeilijk zijn om te weten te komen, of de Prins vroeger zou zijn overgegaan, dan of hij geleefd heeft in 't Protestantsche geloof met kennis, en zonder kennis in 't R. Katholijke is gestorven.

De Prins had een mystiek testament gemaakt en toevertrouwd aan den Notaris Mr. H. Yver te Parijs. De opening had plaats in tegenwoordigheid van zijnen kleinzoon Prins Nicolaas van Nassau, van den Wurtembergschen Gezant, Baron de Wächter en zes getuigen die de akte van superscriptie hadden geteekend. De Prins had tot zijne executeuren benoemd de Heeren Berryer en Mitouflet.

— De Maarschalk Gerard, die in 1831 over het Fransche interventie-leger in Belgie en in 1832 over het beleg der citadel van Antwerpen het bevel voerde, is in den ouderdom van 79 jaren alhier overleden.

— De beambten bij de nationale musea hebben thans ook een officieel kostuum; dat voor een Conservator 1000 fr. kost.

— De zaak van de in beslagneming van de kasteelen Neuilly en Monceau is thans voor de regtbank aanhangig. Van de zijde der Regering is geconcludeerd, dat de Regtbank zich in deze onbevoegd zou verklaren, omdat de Regterlijke Magt niet mag oordeelen over administratie en Regeringsmaatregelen en het beginsel van de scheiding der Staatsmagten moet eerbiedigen. De conclusie van de Regtbank is op den 23sten bepaald.

— De Bank heeft besloten het goudgeld in betaling te geven met een opgeld van 3 fr. op de 1000.

PRUISSEN.

BERLIJN, 16 April.

In de jongste dagen zijn hier ettelijke Duitsch-Katholijken tot de Evangelische kerk overgegaan, en hoewel zij door een Duitsch-Katholijk leeraar gehuwd en hunne kinderen door dezen gedoopt waren, hebben zij die kerkelijke handelingen van den Evangelischen prediker op nieuw gevraagd.

— Alhier waren op 1 April, den algemeenen verhuisdag, 300 arme huisgezinnen zonder woning, aan welke door de stedelijke Regering eene tijdelijke verblijfplaats in het werkhuis werd gegeven.

— In den nacht van den 11den op den 12den April heeft een half uur van Bromberg, in het noordoosten des lands, een beklagenswaardig voorval plaats gehad. Julius Tickel, uit Bromberg, 30 jaren oud, van een bezoek bij zijne bruid naar huis keerende, werd bij het landgoed van den Heer Schulz door honden aangevallen en verscheurd. Den volgenden morgen vonden eenige voerlieden het afgeknaagde lijk bij den straatweg liggen.

— De Erfprinses Charlotte, geboren Prinses van Pruissen, dochter van Prins Albert en Prinses Marianne van Nederland, gehuwd met den Erfgroothertog George van Saksen-Meinungen, is te Meinungen den 14den van een zoon bevallen.

— Van 1832 tot aan het begin van 1851 zijn in 3100 schepen van Bremen naar andere werelddeelen vervoerd 375,500 passagiers.

— De nieuwe grondwet is den 14den in Hessen uitgevaardigd. Zij heeft twee Kamers aangenomen en de vertegenwoordiging der verschillende standen.

— Een Duitsch blad zegt, dat de openbare inkomsten van China, sedert den vrede van Nankin, aanmerkelijk zijn afgenomen, en wijt dit vooral aan de opium, die het volk, uit een staathuishoudkundig, alsmede uit een physiek en moreel oogpunt beschouwd, ontzenuwt. In 1849 en 1850 zouden er 35,000 kisten met opium door de Engelschen in China zijn gebragt. De waarde daarvan bedraagt ongeveer 43 millioen fl. en drie vierde is winst.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 17 April.

De *Giornale di Roma* ontleent uit de *Bilancia* een berigt dat de Keizer, bij besluit van den 15den dezer, heeft verklaard dat het besluit van 7 Mei 1848, waarbij de Jesuiten orde werd opgeheven, niet toepasselijk is op het Lombardijsch-Venetiaansch Koningrijk, tevens bevelende dat aan de orde al hare goederen op welke beslag was gelegd, zouden worden teruggegeven met al de achterstallige inkomsten.

— In de organisatie van ons leger zullen gewigtige veranderingen gebragt worden. De landweer zal geheel en al opgeheven worden, terwijl daarentegen de regementen linietroepen uit 4 bataljons en de nieuw opgerigte bataljons slechts uit 3 compagnien in plaats van uit 4 zullen bestaan. Door een en ander gelooft men zoowel de kracht des legers te verhoogen als besparingen in de uitgaven te zullen brengen.

— De bouw eener tweede brug over het groote kanaal te Venetië, op 1 millioen flor. geschat, zal weldra begonnen worden, onder leiding van den Ingenieur Neville.

— Men verwacht uit Duitschland te Venetië de Grootvorsten van Rusland.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 3 April.

Alhier is Henry Wilson, de laatste der gardes van Washington, op 101-jarigen leeftijd overleden. Hij werd op eene eervolle wijze ter aarde besteld. Zijn lijk werd met groote pracht in de City-Hall ten toon gesteld en door een stoet militairen, waaronder onderscheidene compagniën van de militie van New-York, Brooklyn, Jersey City en Hoboken, naar zijne laatste rustplaats begeleid. De lijkkoets werd gevolgd door den Mayor, de Alderman en verscheidene corporatiën. De laatste overblijfselen van den veteraan zijn naar de begraafplaats van Greenwood vervoerd.

OOST-INDIE.

Voor eenige jaren werd het denkbeeld geopperd, om van de basreliefs van den welbekenden tempel van Boro Boedoh, op Java in de residentie Kadoe, afbeeldingen te vervaardigen, door middel van den toestel van Daguerre.

Het bleek echter spoedig, dat dit denkbeeld voor verwezenlijking niet vatbaar was, daar gebrek aan ruimte niet toeliet, den toestel behoorlijk op te stellen, en men erlangde de overtuiging, dat eene getrouwe voorstelling van deze oudheid alleen door eene onafgebrokene reeks van teekeningen of schetsen van omtrekken verkregen kon worden.

Daartoe werd dan ook in 1847, bij zijn aanwezen ter plaatse, door den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal Rochussen besloten.

De nog in dat jaar genomen proeven beantwoordden volkomen aan de verwachting, weshalve in 1849 de volbrenging van dezen voor kunst en wetenschap zoo belangrijken arbeid aan twee deskundigen werd opgedragen, speciaal met het doel, om de vervaardigde teekeningen te doen lithographieren en, voorzien van eenen tekst, te doen uitgeven.

Omtrent den loop dezer werkzaamheden kan het volgende worden medegedeeld:

In 1849 heeft men zich bepaald tot het vervaardigen van standgezigten, verschillende doorsneden en perspectief-teekeningen van den tempel. In 1850 en 1851 heeft men het teekenen van bas-reliefs begonnen en voortgezet; op het einde van het afgeloopen jaar waren bereids 240 platen, bevattende elke drie bas-reliefs, afgewerkt en voor steendruk klaar.

In het geheel moeten er 476 platen vervaardigd worden, zoodat de beëindiging van het werk binnen twee jaren kan worden te gemoet gezien.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 19den April de Heer J. C. J. de Jonge, van 's Gravenhage, in de Regten, met *Theses*.

STADS BERIGT.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 22sten April 1852, des namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van een' gecommitteerde over de vereenigde Gasthuizen, ter vervanging van den Heer Bucaille, die belet wordt deze betrekking te aanvaarden.
2°. Kohier van het Lantaarn- en Brandspuiten-, Nacht-, Brand- en Klapwakersgeld.
3°. Rapport van de Commissie omtrent de middelen ter wering der bedelarij.
4°. Conditiën wegens de leverantie van houtwaren.
5°. Staten van af en overschrijving op de begrooting van 1851.
   a. van het Minnehuis.
   b. van het H. G. of Arme Wees- en Kinderhuis.
   c. van het Luthersch Wees- en Oudeliedenhuis.
   d. van de Luthersche Armen.
6°. de rekening van de Kamer van Koophandel en Fabrieken 1851.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 13den Januarij jl., (*Provinciaalblad* N°. 25) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 15den dezer maand, geven mitsdeze den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Zr. Ms. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* N°. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*. Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 13den en 14den April
» » II, » » 15den en 16den April,
» » III, » » 19den, 20sten en 21sten April,
» » IV, » » 22sten, 23sten, 26sten en 27sten April,
» » V, » » 3den, 4den, 5den, 6den en 7den Mei,
» » VI, » » 11den, 12den, 13den, 14den, 18den, 19den en 21sten Mei,
» » VII, » » 25sten, 26sten, 27sten en 28sten Mei en op den 2den, 3den en 4den Junij,
» » VIII, » » 7den, 8den, 9den en 10den Junij.
Het Buitenwijk op den 14den en 15den Junij.

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 1sten April,
» V en VI, op den 2den April,
» VII en VIII, op den 5den April,
Voor de Medicinale-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 6den April,
» V en VI, op den 7den April,
» VII en VIII, op den 8sten April,
telken dage des morgens van 9 tot des namiddags 2 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een' iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zr. Ms. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* N°. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements-IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot oefening van den Herijk naar de Buitengemeenten van het Arrondissement moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende de belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd aan de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden. Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* N°. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1826, N°. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1852, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter 𝔥,

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 20 Maart 1852. De Burgemeester, VAN LIMBURG STIRUM,
De Secretaris, V. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed te *Amersfoort* onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw J. SIDDRÉ, Geb. APELDOORN, in den gezegenden ouderdom van 75 jaren.

D. J. COUVÉE.
LEYDEN 19 April 1852. J. COUVÉE — SIDDRÉ.
Eenige Kennisgeving.

Op heden overleed alhier in den ouderdom van acht en zeventig jaren, mijne geliefde Zuster MARIA CATHARINA DOZY.
Ik vertrouwe kracht en ondersteuning te erlangen om dit verlies met kalmte en onderwerping te dragen.

W. E. DOZY,
LEYDEN, 19 April 1852. Wed. J. J. STUERMAN.

Door de algemeene goedkeuring, welke de twee Voorstellingen van de Koninklijke Tooneelisten, onder Directie van den Heer A. PETERS, is mogen te beurt vallen, werd der Commissie van den Schouwburg het verlangen van vele Geabonneerden kenbaar, nogmaals ÉÉNE Hollandsche Voorstelling te kunnen bijwonen. Om deze reden heeft de Commissie besloten, ook voor den derden avond eene overeenkomst met bovengenoemden Directeur aan te gaan. Mogt echter één der Heeren Abonné's wenschen, hierom van zijn Abonnement ontslagen te zijn, zoo wordt hij beleefdelijk verzocht, hiervan aan één der Ondergeteekenden kennis te geven.

De Commissarissen van den Schouwburg,
LEYDEN, 20 April 1852. A. VAN DER HOOP, JR[s]. ZOON.
J. VAN GENNEP.

Door vertrek naar elders, *te Huur*, voor een' matigen prijs en dadelijk te aanvaarden, **Vier Ongemeubileerde Boven-Kamers**, gelegen in het midden der stad *Leyden*. Adres met franco Brieven onder Letter **A.** bij den Boekhandelaar J. H. ZITMAN, aldaar.

Bij de gehoudene Veiling in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 17[den] April 1852, ten overstaan van den Notaris M[r]. H. OBREEN, is het HUIS EN ERF, te *Leyden* aan de Pieterskerkstraat, Wijk IV. N°. 676 in Bod gebragt op . . . . *f* 1,000.—.
En later Verhoogd met . . . . - 100.—.
Waarvan de Afslag zal plaats hebben op Zaturdag den 24[sten] April 1852, des avonds ten zeven ure precies. Kunnende inmiddels nog worden Verhoogd.

De HUIZEN EN ERVEN, op den 17[den] April laatstleden, aan den Burg alhier, ten overstaan van den Notaris ANTHONY WYNSTROOM publiek geveild, zijn in Bod gebragt, als:
Het HUIS aan het Steenschuur, om den hoek van het Levendaal, Wijk III. N°. 703, op . . . . *f* 3,000.—.
De BROODBAKKERIJ aan de Hoogewoerd, om den hoek der Kraaijerstraat, Wijk III. N°. 365, op . . . . - 1,100.—.
Nader verhoogd met . . . . . . 50.—.
En het HUIS in de Kraaijerstraat, Wijk III. N°. 365 A, op . . . 800.—.
Nader verhoogd met . . . . . . 50.—.
Zullende de Afslag en de finale Toewijzing geschieden, Zaturdag den 24sten April, des avonds ten 7 ure, en inmiddels verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van genoemden Notaris.

Avis Médical.

Le Docteur SAMUEL LA'MERT, *membre de l'Université d'Edimbourg, membre honoraire de la Société Médicale de* Londres, *etc., etc., Auteur de la* PRESERVATION PERSONNELLE, *et de la* SCIENCE DE LA VIE, *a l'honneur d'informer les personnes qui désirent le consulter sur les différents désordres des* Organes, *résultant* d'Excès *ou* d'habitudes, *contractées dans la jeunesse, et sur les cas de* Débilité nerveuse, *de* Faiblesse locale *et générale, que chaque jour il reçoit à sa résidence.*

37 Bedford Square, à Londres.

Les heures fixées sont de 11 heures du matin à 2 heures de l'après-midi. Prix de la consultation 25 francs, soit personnelle soit par correspondance. — Le secret est inviolable *et les lettres rendues sur réclamations.* — *Les médicaments nécessaires sont expédiés avec sécurité, dans toutes les parties du monde.*

Toutes les lettres adressées au Docteur LA'MERT *devront être* Affranchies, *et contenir, pour obtenir une consultation 1 Lstr. (une livre Sterling), ou un bon de* vingt-cinq Francs. *Sans cette formalité, les Lettres, quoiqu' affranchies,* resteront *sans réponse.*

La Préservation Personnelle *est illustré de quarante figures coloriées, sur l'anatomie, la physiologie et les maladies des organes; prix sous enveloppe* 5 *fr.*, franco 8 *fr.* 50 *centimes.*

La Science de la Vie, *secret pour vivre longtemps, avec Portret et Planches, prix* 4 *fr.*, franco 4 *fr.* 50 *cent.*

Tous les exemplaires non revêtus de la signature de l'auteur doivent être considérés comme contrefaçons, et le public est prié de ne leur accorder aucune confiance.

Avis Important.

Des contrefaçons dangereuses des médicaments du Docteur SAMUEL LA'MERT étant faites et debitées, il croit devoir déclarer qu'il n'a point d'agent en Hollande pour les médicaments, et prie instamment les malades de se méfier du trafic indigne de ces spéculateurs qui ne réculent devant rien pour arriver à leur but, et compromettent la santé des Patients. Le Docteur SAMUEL LA'MERT expédie directement d'Angleterre les médicaments requis, et déclare faux tous ceux debités sous son nom.

NOTA. Ces deux ouvrages se trouvent en vente chez les HÉRITIERS DOORMAN, à *la Haye*, chez H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat, à *Rotterdam*; chez D. TORMIJN, Libraire, Leidschestraat, N°. 102, à *Amsterdam* et chez J. D. DOORMAN à *Utrecht*.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

(Om Contant Geld,)

op Maandag den 26sten April 1852, des morgens ten *half tien* ure, aan het Huis op de Haarlemmerstraat, Wijk VI, N°. 375, te *Leyden*, van eenen netten en goed onderhouden **INBOEDEL**, bestaande onder anderen in: Eikenhouten Kabinet, Mahonijhouten Chiffonnière, Secretaire, Canapés, Tafels, Stoelen, Ledekanten, Kasten, Trumeau, Commodes, Penant-, Wasch- en Schrijftafels, Spiegels, Pendule, een Klok en Console, Porselein-, Plated-, Koper-, Tin-, Blik-, IJzer- en Aardewerk, Kristal en Glaswerk, keurig Tafel- en Bedlinnen, Bedden en Toebehooren, Kleeden en Karpetten, benevens ongemunte Gouden en Zilveren Werken, Tafelzilver en al hetgeen meer der zal worden geveild. Te zien Vrijdag en Zaturdag den 23[sten] en 24[sten] April 1852, des morgens van 10 tot des namiddags 3 ure.

BOEKVERKOOPING.

Den 22[sten] en 23[sten] April Verkooping in het Logement *de Gouden Zon*, van de **BIBLIOTHEKEN**, nagelaten door de Wel-Ed. zeer Gel. Heeren J. C. H. DE GAAY FORTMAN, te *Zwolle*, en A. H. VAN MARLE, te *Zutphen*, waarvan de Catalogus nog te bekomen is bij

E. J. BRILL.

Eene zware klierziekte genezen door de Zalf en Pillen van Holloway.

De zoon van den Heer ALLIDAY, te Cheltenham woonachtig, Hoogstraat N°. 209, 3 jaren oud zijnde, had een kliergezwel aan den hals, hetwelk in den tijd van 4 jaren zoo verschrikkelijk toenam, dat hij tien afzonderlijke verzweringen kreeg, behalve een kliergezwel tusschen de oogen. De beste geneeskundige behandeling bleef zonder gevolg, daar het bloed zoo bedorven was, dat het onmogelijk scheen, de ziekte te boven te komen. Toen besloot men tot de *Pillen* en de *Zalf* van HOLLOWAY, en in 2 maanden tijds was het jongetje geheel genezen, en is nu sedert 3 jaren bij voortduur volmaakt gezond.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.
Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 19 April.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$61\frac{1}{8}$	$61\frac{1}{4}$	$61\frac{3}{16}$
Dito Certificaten	" 3	"	$72\frac{7}{8}$	$72\frac{15}{16}$	$72\frac{7}{8}$
Dito dito	" 4	"	$93\frac{3}{8}$	$93\frac{1}{2}$	$93\frac{3}{8}$
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$	"	$92\frac{7}{8}$	93	93
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$	"	115	—	—
O. I. Leening	" 4	"	$92\frac{5}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	"		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	" $4\frac{1}{2}$	"	$99\frac{1}{4}$	—	—
Haarlemmermeer	" 5	"	101	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3	"	67	$67\frac{1}{16}$	$67\frac{1}{16}$
Dito dito	" 5	"	$94\frac{3}{8}$	$94\frac{1}{8}$	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5	"	$106\frac{1}{8}$	$106\frac{3}{4}$	$106\frac{1}{8}$
Dito dito 1828 en 1829 . .	" 5	"	$105\frac{1}{8}$	$105\frac{1}{4}$	$105\frac{1}{8}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5	"	—	—	—
Dito 1840	" 4	"	90	$90\frac{1}{16}$	$90\frac{1}{16}$
Dito bij STIEGLITZ & C°. . .	" 4	"	$89\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4	"	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . .	" 6	"	—	—	—
Certificaten van dito	" 6	"	$68\frac{7}{8}$	$68\frac{15}{16}$	$68\frac{15}{16}$
POLEN, Obligatiën	" 4	"	$81\frac{7}{8}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten, fl.	250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	" 500	"	—	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1	pCt.	$21\frac{7}{8}$	$21\frac{15}{16}$	$21\frac{7}{8}$
Dito Obligatiën	" 3	"	$47\frac{15}{16}$	$48\frac{1}{16}$	$48\frac{1}{16}$
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3	"	$42\frac{15}{16}$	$42\frac{5}{8}$	42 [illegible]
Bewijzen Coupons			$2\frac{5}{8}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . .	" 5	"	—	—	—
Dito	" 4	"	$64\frac{1}{2}$	—	—
Dito Metall.	" 5	"	$74\frac{1}{8}$	$74\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	" 5	"	$84\frac{7}{8}$	85	85
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$	"	$88\frac{7}{8}$	$89\frac{1}{2}$	—
BELGIE, Banc.	" $2\frac{1}{2}$	"	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$	"	$59\frac{1}{16}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	"	$99\frac{1}{8}$	$99\frac{1}{8}$	$99\frac{1}{8}$
PORTUGAL, te Londen	" 5	"	$40\frac{9}{16}$	$40\frac{5}{8}$	—
Dito dito	" 4	"	$38\frac{5}{8}$	$38\frac{11}{16}$	—
VENEZUELA, ...	" $3\frac{1}{2}$	"	$48\frac{1}{2}$	$48\frac{1}{2}$	—
MEXICO, ...	" 5	"	$34\frac{1}{2}$	$34\frac{9}{16}$	—
AMERIKA, Bankactiën		"	$4\frac{13}{16}$	—	—

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. $98\frac{1}{4}$.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.